

Tendències dels 80/90

Material substitutori de les sessions de Próza II

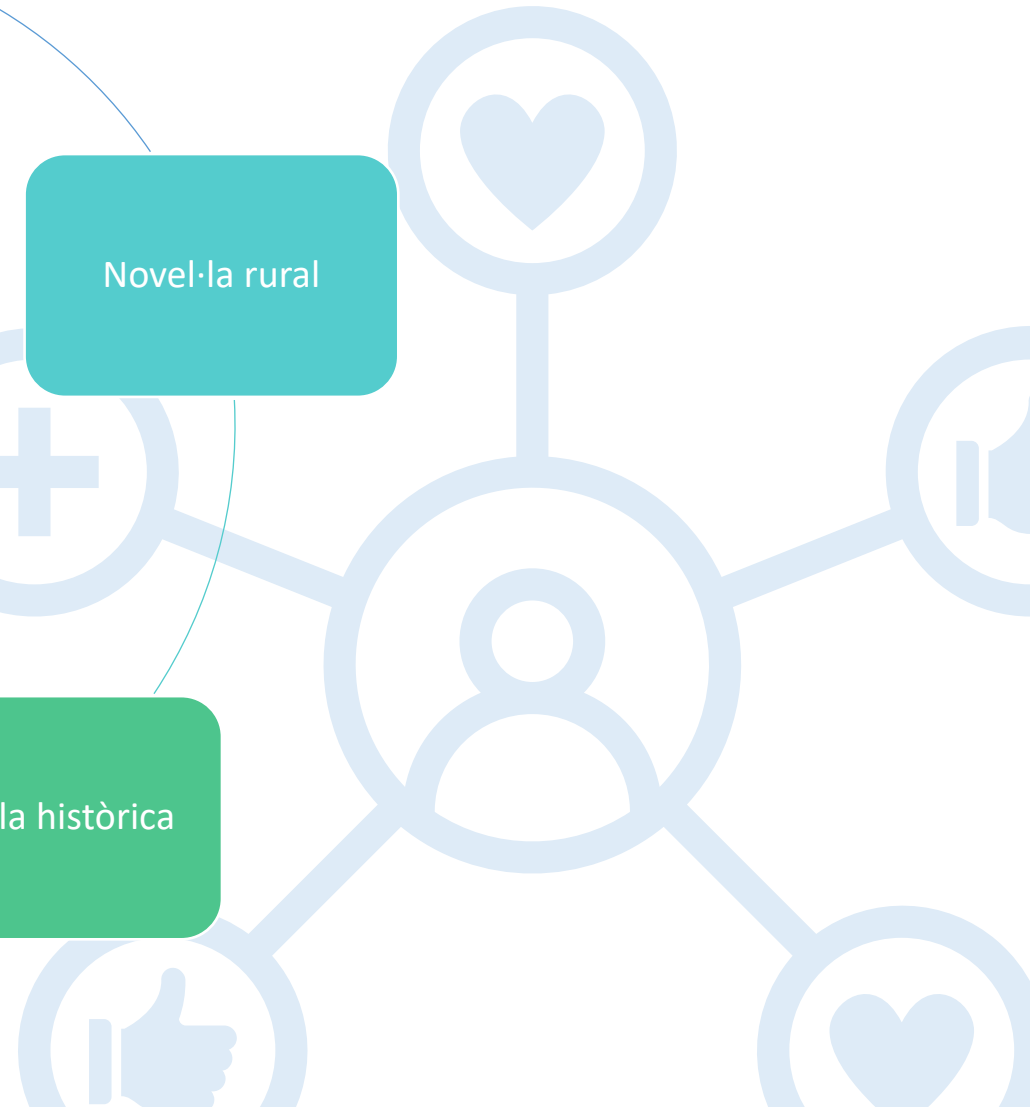
Durant els anys 90, es popularitzen els grups de rock català (Foto: Viquipèdia)

Introducció

- Entre els 80 i els 90 hi ha tot un seguit d'autors que comencen a publicar que fan un gir al **realisme**.
 - Sorgeixen autors com Francesc Serés o Joan Todó, que es veuen com a renovadors en tant fan aquest retorn al realisme, en alguns casos fent jocs amb les formes periodístiques.
- Molts comencen a fer coses noves, però es desvien aviat a **clixés** més evidents, fet que deri.
- El seu objectiu, generalment, és arribar a **molt de públic** i ser lloats per la crítica alhora, produir una obra que els situï en el panorama. De vegades això desemboca en obres de dubtosa qualitat.

Tendències

Novel·la urbana (I): línia intel·lectualista/al·legòrica

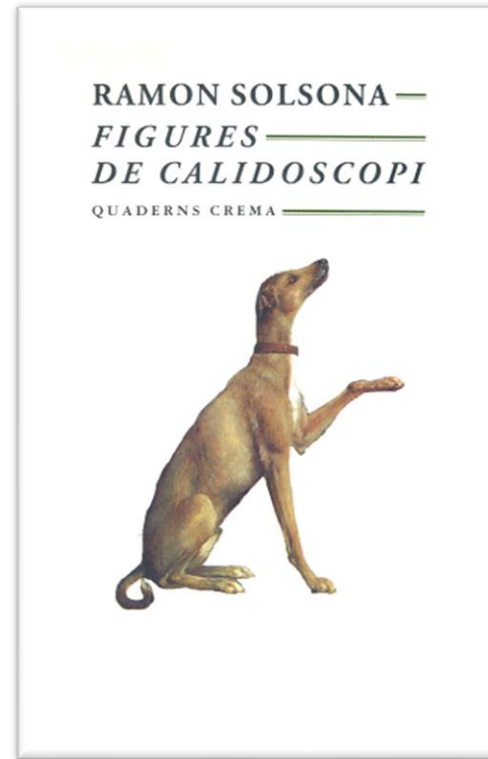

Quim Monzó, Sergi Pàmies

Monzó té molta influència en autors posteriors, p.

ex. J. M. Fonalleras.

Altres l'intenten seguir la seva tendència, però fan més aviat de costumisme urbà, més influïts pel realisme brut (que Monzó no practica).

Ramon Solsona

Figures de calidoscopi, 1989.

Hi experimenta amb el trencament narratiu)

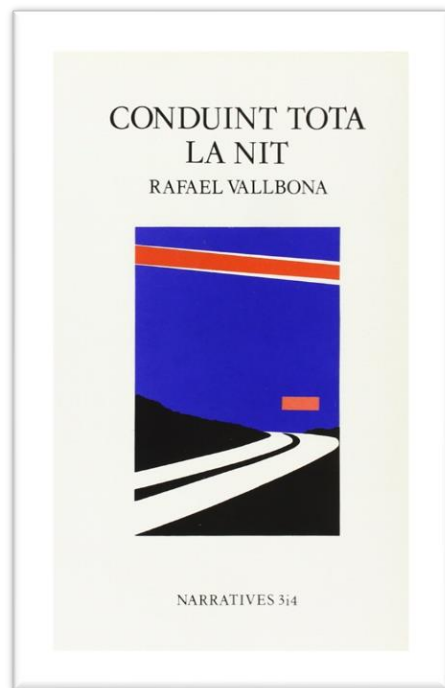

Imma Monsó

No se sap mai, 1996 – narrativa d'aparença senzilla però molt intel·lectualitzada
Com unes vacances, 1998 – reflexió sobre el significant i el significat
Un home de paraula, 2006 – relació entre el discurs i la realitat

Novel·la urbana (II): línia del realisme brut

- Tendència amb poc valor literari, només sociològic.

Rafael Vallbona

Fa una literatura “divertida”, se centra en el món urbà.

Dins d'aquest món, hi ha una línia una mica més interessant, amb alguns autors que centren el seu interès en el món de les “patologies urbanes”

Lluís Anton Baulenas, que després evoluciona a una novel·la popular culta

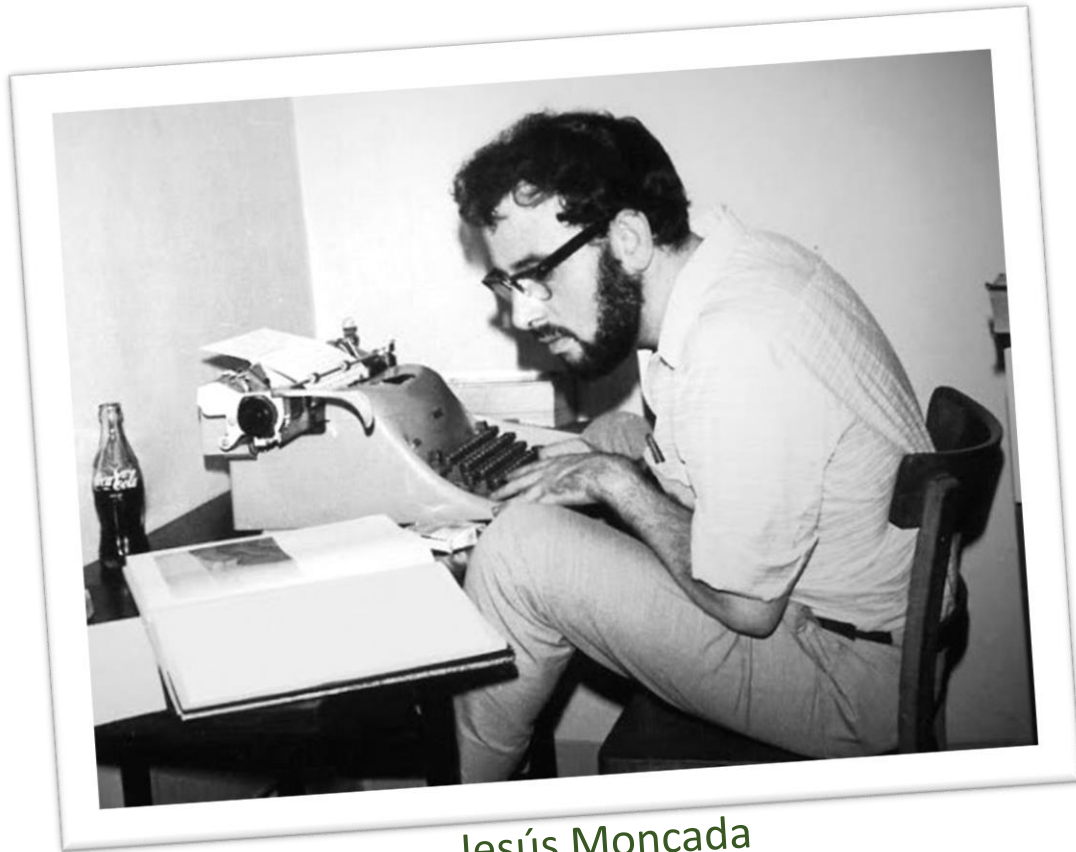
Joan-Lluís Lluís (relacionat amb el moviment [OuLiPo](#), *El dia de l'ós*, *Llocs imaginaris dels Països Catalans*, on juga amb els gèneres).

Albert Mestres

Novel·la rural

- Entronca amb la memorialística. És elegíaca, del cicle familiar i social.

Jesús Moncada

Porta una literatura que podríem considerar propera a García-Márquez a un debat sobre la llengua i la disgregació.

Maria Barbal

Més realista, lliga amb els corrents feministes.

Novel·la històrica (I)

- (Cal no confondre-la amb la novel·la testimonial)

Per entendre-la, hem de tenir en compte el **debat historiogràfic** que propicia la postmodernitat. S'entén la disciplina com a **narrativa**, i això provoca un conflicte de **models**:

MODELS D'HISTÒRIA:

- **Científic:** [Escola dels Annals](#).
- **Romàntica:** de reis, conquestes, etc. (Soldevila, Rovira i Virgili)
- **Econòmica:** d'arrel socialista (Vicens Vives)
- **Mentalitats:** la que entén la història com a narrativa (i viceversa)

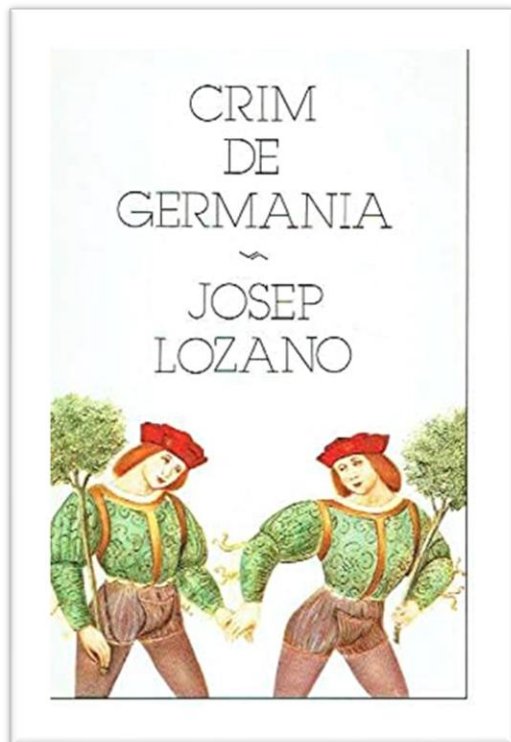
Un bon vídeo explicatiu sobre el tema

Amb aquest model, la història té, en definitiva, valor de coneixement, és reivindicativa. És un moment d'interès per la història feta des del punt de vista dels perdedors/perseguits.

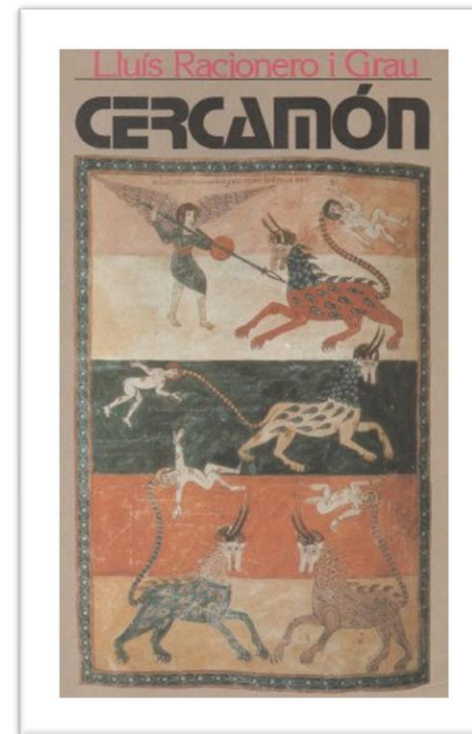
Això enllaça necessàriament amb la literatura d'autors com [Maria Mercè Marçal](#).

Novel·la històrica (II): els 80

Josep Lozano

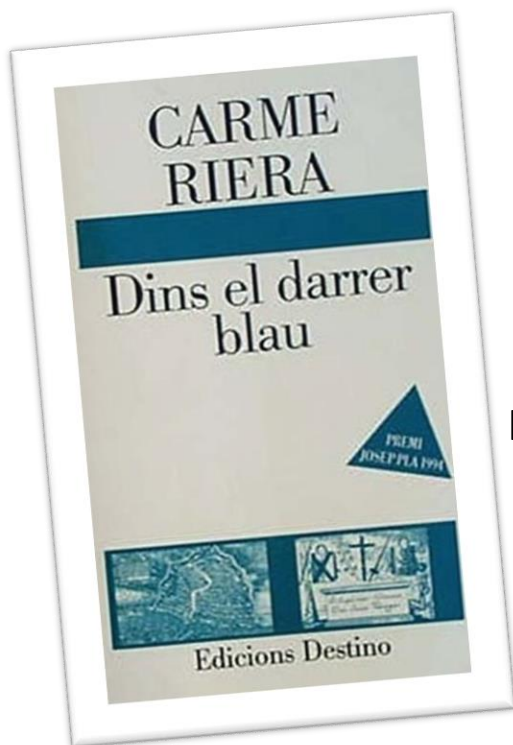
Crim de germania (1980). Novel·la descomposta en diversos estils narratius, es compon a partir d'aquests, com si fossin diversos contes que, junts, formen una novel·la experimental. Té la funció de recuperar la història sobre el país, que ha estat amagada socialment i nacional.

Lluís Racionero

Cercamón (1982). Sobre els càtars, influència del new age, el misticisme i l'antirracionalisme.

Novel·la històrica (III): els 90

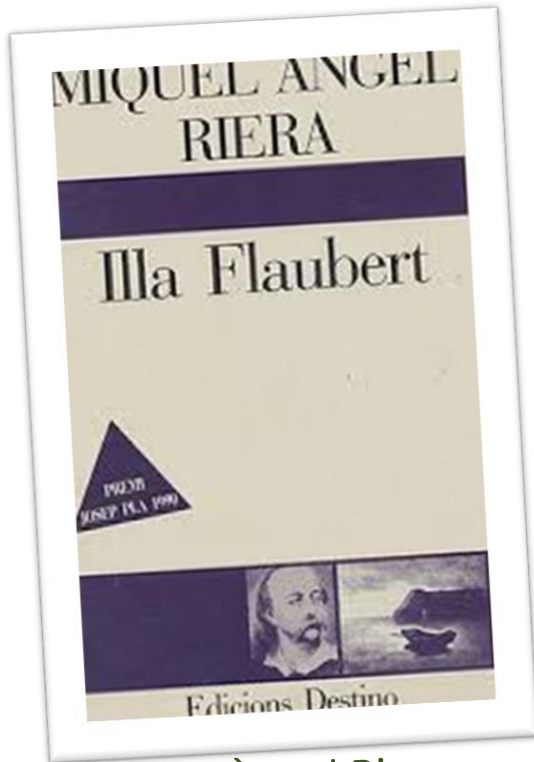
Carme Riera
Dins del darrer blau, 1994
Hi practica un joc amb els gèneres
narratius.

Maria Àngels Anglada

- Aquest corrent es va fent més comercial, per desgràcia. Ha derivat en el simple *best-seller* històric o thriller històric.

Novel·la de tipus simbòlic/filosòfic/al·legòric (I)

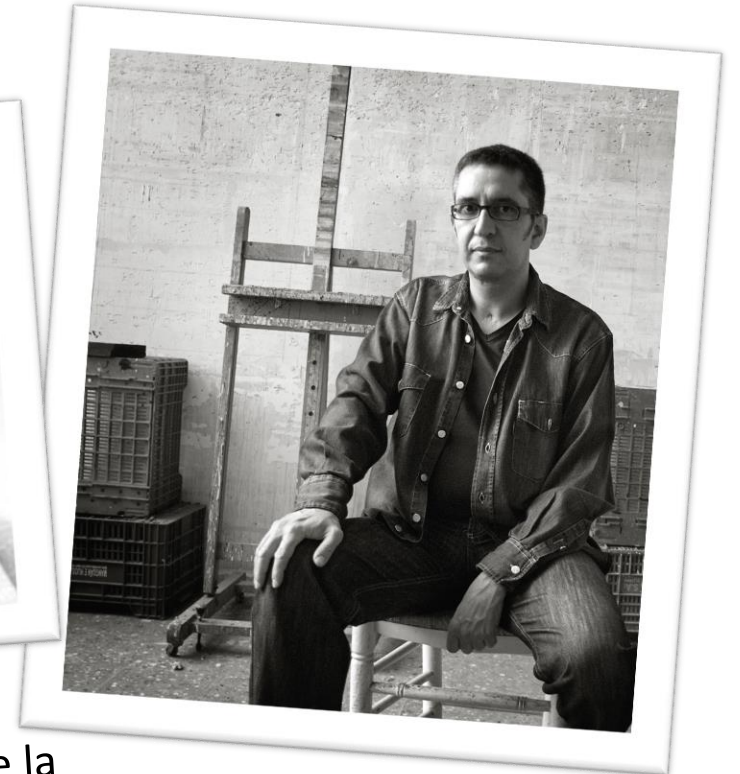
Miquel Àngel Riera
Illa Flaubert (1990)
Pren referents històrics, simbòlics,
literaris... i els porta a reflexió
explícita sobre què és l'escriptura.
Més historicista

Jordi Coca
Louise (1994)

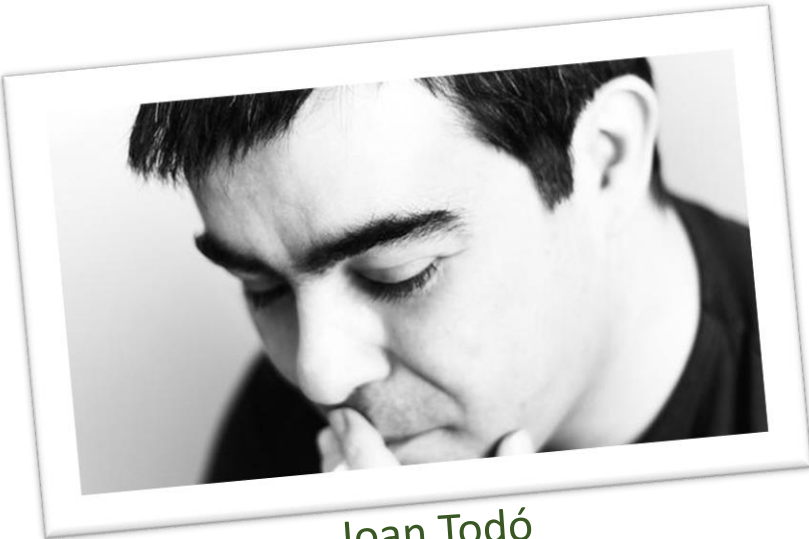

Vicenç Pagès
Sovint tracta el tema de la
pèrdua de la joventut. Nucli
de gent amb misteri,
conspiració, pas del temps...
El món d'Horaci (1995).

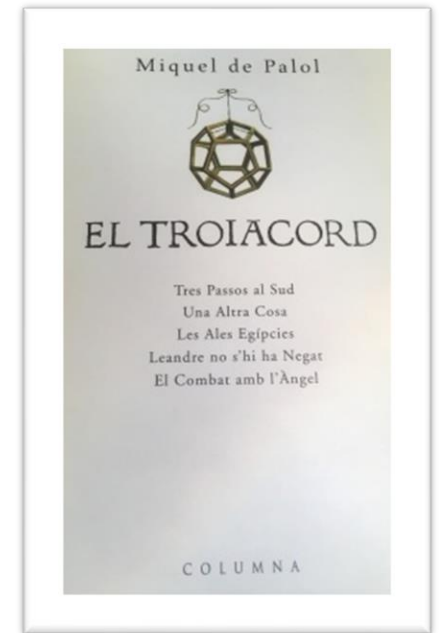
Manuel Baixauli
L'home manuscrit (2007)
La cinquena planta (2014).
Més filosòfic.

Novel·la de tipus simbòlic/filosòfic/al·legòric (II)

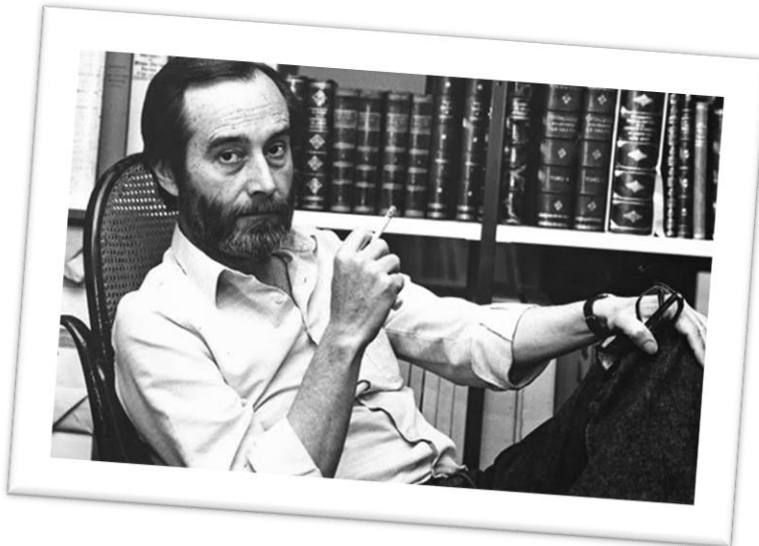

Joan Todó

Màrius Serra
També seguidor del grup OuLiPo.
Mon oncle (1996, hi apareixen llengües inventades)
La vida normal (contes, 1998; recull de contes sense narrador).

Miquel de Palol
A més d'escriptor, també és arquitecte. En obres com *El Troiacord* (2001) això es nota en reflexions sobre geometria lligada amb la perfecció del món.

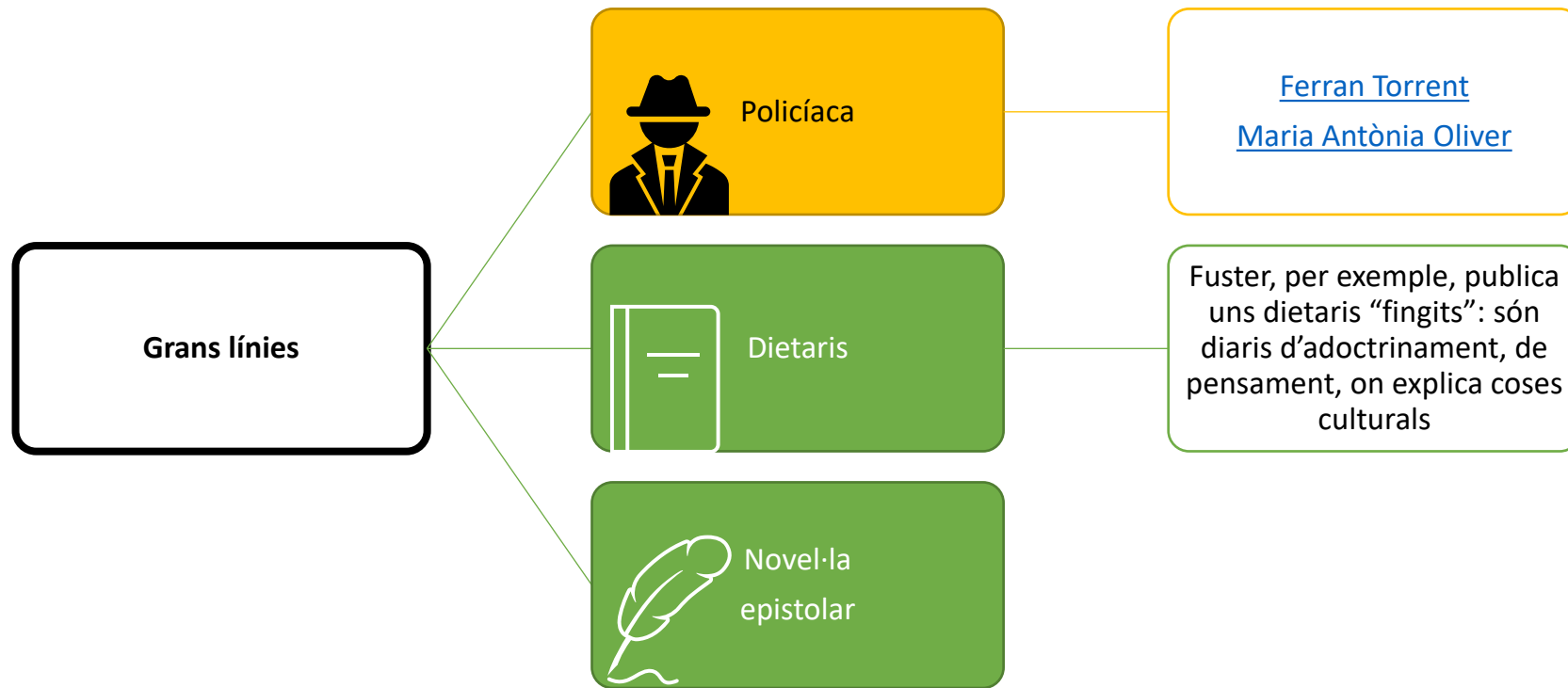
Josep Palacios
Exemple que aquesta tendència pot derivar a certa experimentalitat. Reflexió sobre les relacions realitat-simulacre, món-paraula.

Novel·la de gènere

- L'interès principal a partir dels 80/90 és vendre novel·les i arribar al major nombre de públic possible: la continuïtat industrial és el més important. La millor manera, és arribar-hi amb la **novel·la de gènere**.

!! però ja desenvolupada a la modernitat (*Werther* de Goethe).

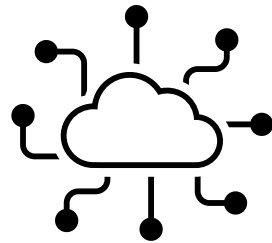

Aquestes tendències són pròpies de l'interès per la **literatura del jo**, de gran importància durant la postmodernitat.

Durant aquests anys, de fet, proliferen els reculls d'articles de diaris: [Espinàs](#), Monzó, R. Solsona, [E. Moliner](#)...

!! als anys 30, però, també (p. ex. Soldevila).

És propi de l'època, també, que hi hagi
escriptors que se situen en línies o
corrents divergents